

Opatowiec znów miastem?

„... w 1271 r. książę Bolesław Wstydlivy, urodzony nieopodal, w Korczynie (obecnie Stary Korczyn), nadał osadzie prawa miejskie na prośbę opata Modliboga. Była to jedna z najstarszych lokacji w historycznej Małopolsce. Opatowiec położony był na szlaku handlowym ze Śląska na Ruś Kijowską i w pobliżu przeprawy przez Wisłę, co sprzyjało szybkiemu rozwojowi miejscowości. Opatowiec był miastem przez 598 lat. Utracił prawa miejskie w 1869 roku na mocy ukazu cara Aleksandra II, w ramach represji po Powstaniu Styczniowym....”

Po 150 latach Opatowiec ma szansę na przywrócenie sprawiedliwości dziejowej i odzyskanie praw miejskich.

Jak zostać miastem i czy warto ?

W dniu 21 czerwca 2018 r. na uroczystej Sesji Rady Gminy, Radni Gminy Opatowiec jednogłośnie podjęli Uchwałę nr XLIV/251/2018 w sprawie podjęcia procedury związanej z nadaniem miejscowości Opatowiec statusu miasta, a zarazem upoważnili Wójta Gminy do przeprowadzenia wymaganej przepisami procedury.

Punktem wyjścia do odzyskania utraconych praw miejskich było podjęcie w marcu 2018 roku „Apelu Rady Gminy Opatowiec w sprawie przywrócenia praw miejskim miejscowościom, które zostały ich pozbawione w wyniku represji carskich”. Przyjęcie apelu było wspólną inicjatywą wielu gmin, m.in. Nowego Korczyna oraz Pacanowa. Apel naszej gminy spotkał się ze zrozumieniem i wsparciem parlamentarzystów z naszego województwa, a w konsekwencji, na jego podstawie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wszczął procedurę nadania statusu miasta miejscowości Opatowiec.

Utrata przez Opatowiec praw miejskich doprowadziła do ograniczenia możliwości jego rozwoju, w konsekwencji do regresu gospodarczo-społecznego. Przywrócenie praw miejskich w setną rocznicę odzyskania niepodległości byłoby zadośćuczynieniem doznanych przez mieszkańców krzywd oraz znakomitym uczczeniem rocznicy niepodległości. Obecnie jesteśmy na etapie przygotowania dokumentacji, w najbliższym czasie zostaną przeprowadzone konsultacje z mieszkańcami. Każdy mieszkaniec gminy uprawniony do głosowania będzie miał możliwość wyrażenia swojego stanowiska.

Co prawda, wynik konsultacji społecznych nie jest wiążący dla Rady Ministrów, jednakże praktyka pokazuje, że poparcie mieszkańców może zaważyć na treści rozstrzygnięcia rządowego. Status miasta może przyczynić się do podniesienia rangi i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości i gminy.

Prawa miejskie nie pociągają za sobą dodatkowych przywilejów dla mieszkańców czy władz lokalnych, niemniej posiadanie statusu miasta odgrywa ważną rolę wizerunkową dla miejscowości dysponującej takim statusem. Uzyskanie praw miejskich może być także drogą do zawarcia porozumień partnerskich z miastami zagranicznymi /tzw. miasta bliźniacze /oraz do pozyskania funduszy zewnętrznych, związanych z rozwojem obszarów miejskich.

Status miasta ma także wymiar symboliczny dla społeczności lokalnej, która bądź to wyraża tęsknotę za niegdyś utraconymi prawami miejskimi, bądź też nie utożsamia się z wiejskim charakterem przypisywanym miejscowości, w której zamieszkuje. Typowym tego przykładem jest właśnie Opatowiec. W przypadku pozytywnego wyniku konsultacji społecznych, Opatowiec ma szansę odzyskać prawa miejskie już 1 stycznia 2019 r.

Przywrócenie praw miejskich, połączone z planowaną rewitalizacją Opatowca, z pewnością podniosłoby rangę tej miejscowości jak i całej gminy. Ostateczna decyzja należy do Prezesa Rady Ministrów/

Najczęściej zadawane pytania i wątpliwości wymagające wyjaśnienia mieszkańcom w zakresie nadania statusu miasta...

Czy wzrosną podatki od nieruchomości? NIE

Stawki podatku od nieruchomości uchwalane przez Radę Gminy są identyczne zarówno dla miast jak i dla wsi. Nie ma, więc podstaw prawnych do ich zwiększenia po zmianie statusu gminy wiejskiej na wiejsko-miejską.

Co z podatkiem rolnym? NIE ZMIENIĄ SIĘ ZASADY JEGO UCHWALANIA

Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty mające w ewidencji gruntów status użytku rolnego niezależnie od tego, czy są one położone na terenie miasta czy wsi. Stawki podatku rolnego uchwalane są przez Radę Gminy na podstawie komunikatu Prezesa GUS.

Czy nastąpi automatyczne odrolnienie i odlesienie gruntów? NIE

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych na terenach miast niewymagana jest zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele rolnicze i nieleśne. Jednakże, aby wyłączyć grunty z produkcji rolnej lub leśnej niezbędne jest złożenie wniosku do odpowiednich organów.

Czy nauczyciele stracą dodatki nauczycielskie? NIE

Dodatek wiejski należy się nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wiejskim oraz w mieście liczącym do 5 tys. mieszkańców. Wynika to z ustawy – Karta nauczyciela.

Jak wygląda kwestia stypendiów dla dzieci i młodzieży oraz subwencji oświatowej?

Nie zmieniają się zasady ustalania stypendiów jak również zasady ustalania subwencji. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Ustawodawca nie uzależnia przyznania stypendium od miejsca zamieszkania. Zasady ustalania subwencji oświatowej również nie ulegają zmianie. W obecnym stanie prawnym ustalana jest na podobnych zasadach na terenach wiejskich i miastach do 5 tys. mieszkańców.

Co z dostępem do środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej?

W przypadku uzyskania statusu miasta zwiększy się możliwość ubiegania o środki zewnętrzne, przeznaczone zarówno dla miejscowości o statusie wsi jak i miasta. Opatowiec, jako miasto, zachowa w tym przypadku również wszystkie prawa gminy wiejskiej, zwiększając wachlarz swoich możliwości w tym zakresie. Będziemy Gminą wiejsko-miejską

Co z opłatami za wodę, śmieci, kanalizację - czy wzrosną? NIE

Podobnie jak w wielu poprzednich przypadkach wysokości stawek tych opłat ustala Rada Gminy i zmiana statusu miejscowości nie ma żadnego wpływu na ich wysokość.

Czy zmieni się liczba radnych Rady Gminy? NIE

Liczba radnych Rady Gminy zależy od liczby mieszkańców w gminie. W gminach do 20 tys. mieszkańców rada składa się z 15 radnych.

Czy będą nowe, przedterminowe wybory radnych i burmistrza? NIE

W związku z uzyskaniem statusu miasta nie przeprowadza się przedterminowych wyborów organów gminy.

Czy będzie potrzeba wymiany dowodów osobistych? NIE

Zmiana nazwy organu wydającego dowód osobisty nie powoduje konieczności wymiany dotychczasowego dowodu osobistego.

Z kart historii ...

Pierwsze wzmianki o Opatowcu pochodzą z XI w., kiedy to 1085 r. Judyta, żona księcia Władysława Hermana nadała wieś opactwu benedyktynów z Tyńca. W 1271 r. książę Bolesław Wstydlivy, na prośbę opata Modliboga, nadał osadzie prawa miejskie na prawie niemieckim. W 1341 r. król Kazimierz Wielki przyznał miastu prawo do jarmarku. Opatowiec miał wówczas 1270 mieszkańców. W 1468 r. Kazimierz Jagiellończyk rozszerzył swobody miejskie, a w 1470 r. nadał Opatowcowi drugi jarmark. W 1474 r. odbył się tu zjazd szlachty małopolskiej dla ogłoszenia ruszenia, na wypadek wojny z Maciejem węgierskim.

Od XIV wieku herbem Opatowca jest postać św. Jakuba, patrona kupców i podróżnych. Taki znak herbowy widnieje na zachowanej pieczęci miasta Opatowiec, pochodzącej z 1635 roku. W 1579 r. znajdowało się tu 55 warsztatów mistrzowskich. W mieście pracowały 4 młyny. Miasto podupadło w XVII w. po najeździe szwedzkim. Zniszczony przez Szwedów Opatowiec w 1673 r. miał zaledwie 241 mieszkańców.

W 1772 r., kiedy po I rozbiórce Polski opactwo w Tyńcu znalazło się w zaborze austriackim, Opatowiec przeszedł na własność rządu. W tym samym roku został jednak sprzedany rodzinie Walewskich. W 1792 r. Romuald Walewski wyjednał dla miasta prawo do całotygodniowego jarmarku, jednakże po rozbiorach targowisko w Opatowcu straciło swoje znaczenie. W 1862 r. miasto miało zaledwie 67 domów i 459 mieszkańców. W 1869 r. Opatowiec utracił prawa miejskie.